

İstibra ve İstinca Hakkında

Hasan Güven: “İstibra ve istincayı anlatır mısınız? Normal bir insanın daha sonra pamuk kullanması şart mıdır? Yalnız Allah katında mesul olmamak ve borçlu ölmek istemediğim için size yazıyorum. Yani kullanmak zorunluluğu var mıdır?”

İstibra, küçük abdest yaptıktan sonra idrar sızıntısının tamamen kesilmesini beklemek, idrar sızıntısının tamamen kesilmesi için bir takım el, ayak, vücut hareketleri yapmaktır. İstinca da, idrar ve dışkı gibi pisliklerin çıkmış oldukları yerleri temizlemeye denir. İstinca su ile, su bulunamazsa en uygun temizlik araçlarıyla yapılır.

Peygamber Efendimiz (asm) idrardan sakınmayı emretmiş, idrardan sakınmamanın kabir azabına sebep olacağını bildirmiştir.¹

İdrardan sonra idrar sızıntısının tamamen kesildiğinden emin olmadıkça istinca, yani taharet yapmamalıdır. Taharet için, idrar sızıntısının tamamen kesilmesini beklemelidir. Eğer idrarın tamamen kesilmemesi gibi bir sorun yaşıyorsa, doktora gitmeli, bunu önleyici tedavi uygulamalıdır. Bu süreçte sızıntıyı önlemek için kişinin pamuk kullanması yerinde olur. Sızıntının gelmediğinden emin olan kimsenin ise pamuk kullanma zorunluluğu yoktur.

Helâ ile ilgili başlıca sünnetler şunlardır:

1- Helâyaya girerken, “Allahümme innî eüzü bike mine’l-hubsi ve’l-habâis.”, Yani, “Allah’ım! Pislikten ve pisleten şeylerden Sana sığınırım!” diye duâ etmek²,

2- Helâyaya sol ayakla girmek,

3- Helâda kibleye doğru oturmamak³,

4- İdrâr veya pislik sıçramasından korunmak,

5- İdrâr sızıntısının tamâmen kesilmesini beklemek (istibrâ),

6- Tahârette sol eli kullanmak,

7- Su ile taharet yapmak.

8- Helâdan sađ ayakla çıkmak,

9- Helâdan çıktıktan sonra, “Elhamdülillâhillezî ezhebe anni'l-ezâ ve âfânî”, yani “Benden sıkıntıyı gideren ve bana âfiyet veren Allah’a hamd olsun!” diye duâ etmek sünnettir.

Yol, su ve kabir üzerlerine, ağaç diplerine ve gölgelik yerlere, karınca yuvalarına def’-i hacet yapmak mekruhtur.

Dipnotlar:

1- Buhârî, Vudû, 55; İbn-i Mâce, Tahâret, 26.

2- Buhârî, Vudû, 117.

3- Müslim, Tahâret, 59; Ahmed b. Hanbel, Müsned, 2/247.